

October 2020

ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาเรื่องภัยธรรมชาติ เพื่อพัฒนาทักษะการตัดสินใจและทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร (Instructional Management Effects Using Case Studies in Topic of Natural Disasters for Improving Decision-making Skills and Problem-solving Skills of Prathomsuksa 6 Students in Bangkok)

เจนจิรา ประชาสะวัต

จินตนา สราวุธพิทักษ์

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal>

Part of the [Education Commons](#)

Recommended Citation

ประชาสะวัต, เจนจิรา and สราวุธพิทักษ์, จินตนา (2020) "ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาเรื่องภัยธรรมชาติ เพื่อพัฒนาทักษะการตัดสินใจและทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร (Instructional Management Effects Using Case Studies in Topic of Natural Disasters for Improving Decision-making Skills and Problem-solving Skills of Prathomsuksa 6 Students in Bangkok)," *Journal of Education Studies*: Vol. 48: Iss. 4, Article 5.

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal/vol48/iss4/5>

This Article is brought to you for free and open access by Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Education Studies by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาเรื่องภัยธรรมชาติ เพื่อพัฒนาทักษะการตัดสินใจและ
ทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร

Instructional Management Effects Using Case Studies in Topic of Natural Disasters
for Improving Decision-making Skills and Problem-solving Skills of
Prathomsuksa 6 Students in Bangkok

เจนจิรา ประภาสวัต¹ และ จินตนา สรายุทธิพิทักษ์²
Janejira Prapasawat¹ and Jintana Sarayuthpitak²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาเรื่องภัยธรรมชาติที่มีต่อทักษะการตัดสินใจและทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประถมทวีธาภิเศก จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา จำนวน 30 คน และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดทักษะการตัดสินใจและแบบวัดทักษะการแก้ปัญหา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนด้วยสถิติ t -test ผลการวิจัย พบว่า 1) ค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการตัดสินใจและทักษะแก้ปัญหาของกลุ่มทดลองหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการตัดสินใจและทักษะแก้ปัญหาหลังการทดลองของกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างจากก่อนการทดลอง 2) ค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการตัดสินใจและทักษะแก้ปัญหาหลังการทดลองของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การใช้กรณีศึกษา, ภัยธรรมชาติ, ทักษะการตัดสินใจ, ทักษะการแก้ปัญหา

Article Info: Received 30 May, 2017; Received in revised form 27 November, 2018; Accepted 27 November, 2020

¹ นิสิตมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพศึกษาและพลศึกษาภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อีเมล: jane27458@gmail.com

Graduate Student in Health and Physical Education Division, Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Chulalongkorn University Email: jane27458@gmail.com

² อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อีเมล: jintana.s@chula.ac.th

Lecturer in Health and Physical Education Division, Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Chulalongkorn University Email: jane27458@gmail.com

Abstract

The purpose of this study was to study the effects of instructional management using case studies on the topic of natural disasters for improving the decision-making skills and problem-solving skills of Prathomsuksa 6 students. The samples comprised 60 Prathomsuksa 6 students from Prathomtaweethapisek School. The samples were divided into 2 groups: 30 students in the experimental group who received learning management using case studies, and 30 students in the control group who received normal learning management. The research instrument was a decision-making skills and problem-solving skills test. Data were analysed by using mean, standard deviation and *t*-test. The research findings were as follows: 1) the mean scores for the decision-making skills and problem-solving skills of the experimental group were higher than before the experiment at a statistical level of significance of 0.5. The mean scores for the decision-making skills and problem-solving skills of the control group were not different from before the experiment; 2) the mean scores for the decision-making skills and problem-solving skills of the experimental group were higher than the control group at a statistical level of significance of 0.5.

Keywords: using case studies, natural disaster, decision-making skills, problem-solving skills

บทนำ

ภัยธรรมชาติเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วโลก ส่งผลกระทบต่อมนุษย์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและเศรษฐกิจ ภัยธรรมชาติมีหลายรูปแบบสามารถแบ่งได้ตามความรุนแรงของภัยแต่ละชนิด เช่น อุทกภัย อัคคีภัย วาตภัย แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด ดังเช่น เหตุการณ์ซูเปอร์ไต้ฝุ่นไห่เยี่ยน ประเทศฟิลิปปินส์ในปี 2556 พบว่า มีผู้เสียชีวิตมากที่สุดถึง 6,340 ราย สูญหาย 1,061 ราย บ้านเรือนและทรัพย์สินมีความเสียหายอย่างน้อย 2,860 ล้านเหรียญ (วรพัฒน์ ทิวถนอม, 2557) นอกจากนี้ เหตุการณ์แผ่นดินไหวใต้พื้นมหาสมุทรในประเทศญี่ปุ่นเมื่อปี 2554 ส่งผลให้เกิดคลื่นสึนามิ หลังการเกิดแผ่นดินไหวทำให้บ้านเรือนเสียหาย ประชาชนได้รับบาดเจ็บ เสียชีวิตและสูญหายเป็นจำนวนมาก แรงสั่นสะเทือนในครั้งนั้น ทำให้โรงไฟฟ้านิวเคลียร์เกิดการระเบิดจนทำให้มีสารกัมมันตภาพรังสีรั่วไหล ในปี 2559 ได้เกิดแผ่นดินไหวขนาด 6.8 ริกเตอร์ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศเมียนมา เหตุการณ์ครั้งนี้ถือว่ามีความรุนแรงไม่มากนักแต่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในประเทศเมียนมาร์อย่างมหาศาล โดยแรงสั่นสะเทือนสามารถรับรู้ได้ไกลถึงไทย บังกลาเทศ และอินเดีย

แผ่นดินไหวครั้งนี้ส่งผลให้เจดีย์พุกามที่มีอายุนับ 800 ปี ถล่มลงมาพังเสียหายและมีเจดีย์อย่างน้อย 185 องค์ได้รับความเสียหายจากแรงสั่นสะเทือนของแผ่นดินไหว มีผู้เสียชีวิตอย่างน้อย 4 คน ถนนเสียหายและบ้านเรือนหลายร้อยหลังพังเสียหาย นับว่าเป็นเหตุการณ์ที่มีความรุนแรงมากที่สุดที่เคยเกิดขึ้นในประเทศเมียนมาร์เหตุการณ์หนึ่ง (ผู้จัดการออนไลน์, 2559)

ภัยธรรมชาติในประเทศไทยที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนและมีความรุนแรงจนทำให้เกิดความเสียหายอย่างมหาศาล คือ เหตุการณ์สึนามิในปี 2547 ในเหตุการณ์ครั้งนี้ ทำให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินนับเป็นผลกระทบต่อเศรษฐกิจ การคมนาคม การท่องเที่ยวในประเทศไทยอย่างมหาศาล และอุทกภัยในปี 2553 จากพายุดีเปรสชันทำให้ฝนตกติดต่อกันจนทำให้เขื่อนต่าง ๆ ไม่สามารถแบกรับน้ำจำนวนมากไว้ได้ จึงทำให้เกิดน้ำท่วมในพื้นที่ภาคกลาง ภาคอีสาน และภาคใต้ ก่อให้เกิดความเสียหายทั้งชีวิต ทรัพย์สิน และเศรษฐกิจมหาศาล เหตุการณ์ทั้งสองนับเป็นเหตุการณ์ที่ประชาชนคนไทยต้องตระหนักถึงความเสียหายและเตรียมการรับมือในการป้องกันและเผชิญกับภัยพิบัติต่าง ๆ

การให้การศึกษาแก่ประชาชนตั้งแต่วัยเรียนเพื่อฝึกเตรียมรับมือในการป้องกันและเผชิญกับภัยพิบัติจึงนับว่าเป็นความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการฝึกให้นักเรียนมีทักษะที่สำคัญ คือ การตัดสินใจและการแก้ปัญหา เนื่องจากการตัดสินใจ คือ กระบวนการในการสร้างทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งและตัดสินใจเลือกหนทางที่ดีที่สุด พีรพงศ์ ดาราไทย (2542) กล่าวว่าการตัดสินใจ หมายถึง ความคิดหรือการกระทำต่าง ๆ ที่นำไปสู่การตกลงใจเลือกทางใดทางหนึ่งจากทางเลือกที่มีอยู่หลายทางเพื่อใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้น การตัดสินใจที่ดีจึงต้องผ่านกระบวนการหรือขั้นตอนการไตร่ตรองหาหนทางที่เหมาะสมที่สุด เมื่อสามารถเลือกการตัดสินใจที่ดีได้ก็จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง การแก้ไขปัญหาที่ดีควรส่งผลกระทบต่อตนเองและบุคคลอื่นน้อยที่สุด ความสามารถในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาทำให้นักเรียนดำเนินชีวิตในชีวิตประจำวันได้อย่างปกติสุข สามารถปรับตัวในการป้องกันรับมือและเผชิญกับปัญหาภัยพิบัติได้อย่างเหมาะสมที่สุด (สุกัญญา ศรีสาคร, 2547)

การฝึกทักษะให้บุคคลมีความสามารถในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาต้องเริ่มตั้งแต่วัยเด็กในวัยประถมศึกษา (เรณูรัชต์ ประสิทธิเกตุ, 2554) ในช่วงอายุ 6-12 ปี เด็กวัยนี้จะมีทักษะในการตัดสินใจและแก้ปัญหาน้อยกว่าวัยอื่น ๆ เมื่อต้องเผชิญกับเหตุการณ์ที่อันตรายจะทำให้เด็กไม่สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ ดังนั้น การปลูกฝังให้เด็กมีทักษะการตัดสินใจและ

แก้ปัญหาก็เป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้เด็กสามารถเผชิญกับปัญหานั้นได้อย่างปลอดภัย สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติมาตราที่ 22 ที่กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด โดยเน้นให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและมีคุณธรรม ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี ดังนั้น ความสามารถในการตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาเป็นสมรรถนะหนึ่งที่สำคัญที่ครูจะต้องส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนมีคุณภาพตามที่หลักสูตรกำหนด

การจัดการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาในปัจจุบัน พบว่า ยังไม่สามารถฝึกทักษะให้นักเรียนมีความสามารถในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาเมื่อเกิดภัยธรรมชาติได้ดีเท่าที่ควร ครูมักใช้วิธีการสอนแบบบรรยายหรืออธิบายโดยให้นักเรียนฟังและจดบันทึกเนื้อหาตามที่มีอยู่ในหนังสือเรียนมากกว่าเน้นทักษะกระบวนการและการปฏิบัติ นักเรียนมีส่วนร่วมในบทเรียนน้อยขาดโอกาสในการแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนกับครูและเพื่อนในห้องเรียนด้วยกัน รวมถึงการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ ครูผู้สอนสุขศึกษาเป็นครูพลศึกษาหรือครูที่จบทางด้านสาขาวิชาอื่นเข้ามาช่วยทำการสอน คิดเป็นร้อยละ 90 (จินตนา สรายุทธพิทักษ์, 2558)

รูปแบบการสอนที่สามารถส่งเสริมผู้เรียนให้มีทักษะการตัดสินใจและการแก้ไขปัญหาได้ คือ การสอนโดยใช้กรณีศึกษา Edge and Coleman (1982, อ้างถึงใน เกรียงศักดิ์ เขียวยิ่ง, 2534) ให้คำจำกัดความว่า กรณีศึกษา คือ เรื่องราวของสถานการณ์ที่องค์กรเผชิญอยู่ รวมถึงสิ่งที่เกิดขึ้นตามลำดับเหตุการณ์ที่สำคัญ ๆ ในการพัฒนาองค์กรนั้น ๆ เกรียงศักดิ์ เขียวยิ่ง (2534) กล่าวว่า กรณีศึกษาที่ใช้ในห้องเรียน เป็นเครื่องมือหรือสื่อสำหรับการอภิปราย การแสดงความคิดเห็น จึงไม่มีการเสนอความคิดเห็นใด ๆ ไว้ในกรณีศึกษา รวมทั้งไม่มีการวิเคราะห์หรือการเปรียบเทียบข้อมูลใด ๆ ข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่จะไม่มีการประเมินหรือแปลความ เป็นเพียงการนำมาแสดงไว้ตามความเป็นจริงเท่านั้น การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาจึงเป็นการสอนที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนและระหว่างผู้เรียนด้วยกันเอง ผู้เรียนมีบทบาทในการเข้าร่วมกิจกรรมมากกว่ารอฟังสิ่งที่ผู้สอนป้อนหรือรอเพียงจดจำหรือทำความเข้าใจ การเรียนการสอนในลักษณะนี้ต้องการให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะในการคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการตัดสินใจในการแก้ปัญหา อันจะนำไปสู่ทักษะในการทำงาน

ในชีวิตจริง

การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ชี้นำ เป็นการนำเข้าสู่บทเรียน เพื่อกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการคิด 2) ชี้นเสนอกรณีศึกษา เป็นการนำเหตุการณ์หรือข่าวมาให้ผู้เรียนได้รู้ว่าเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นบ้าง และผู้เรียนมีความคิดเห็นอย่างไร ขั้นนี้ครูต้องเชื่อมโยงไปสู่ขั้นวิเคราะห์ 3) ขั้นวิเคราะห์เหตุการณ์ เป็นการฝึกให้ผู้เรียนวิเคราะห์ถึงสาเหตุ ผลกระทบ และการแก้ไขปัญหาโดยใช้การตัดสินใจและการแก้ไขปัญหา 4) ขั้นสรุป เป็นการสรุปร่วมกันระหว่างผู้เรียนและครู โดยครูเปรียบเสมือนผู้ให้คำแนะนำเพิ่มเติม 5) ขั้นประเมินผล ครูใช้คำถามที่คล้ายคลึงกับเหตุการณ์ที่นักเรียนได้ศึกษาและให้นักเรียนเลือกวิธีการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง ครูสามารถนำคำตอบที่ได้ไปประเมินผู้เรียนโดยใช้แบบประเมินการตัดสินใจและการแก้ไขปัญหา หลังจากนั้นครูให้ผลย้อนกลับแก่นักเรียน (ทิตนา แคมมณี, 2551; ไพฑูรย์ สีนลรัตน์, 2557)

สภาพการสูญเสียเนื่องจากภัยพิบัติและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ซึ่งมีข้อกำหนดให้ครูส่งเสริมสมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียนทางด้าน การตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง รวมทั้งความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาที่สามารถส่งผลต่อการตัดสินใจและการแก้ปัญหา ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ภัยธรรมชาติโดยใช้กรณีศึกษา เพื่อพัฒนาการตัดสินใจและการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาผลการใช้กรณีศึกษาเรื่องภัยธรรมชาติที่มีต่อทักษะการตัดสินใจและทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

วิธีการวิจัย

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 3,481 คน อ้างอิงจากระบบสารสนเทศเพื่อ บริหารการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประถมวิธาภิเศก ภาคการศึกษา

ปลาย ปีการศึกษา 2559 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 60 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง จากนั้นสุ่มห้องเรียนเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยการสุ่มแบบง่าย โดยการจับฉลาก ได้นักเรียนกลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทำเนิกรทดลอง คือ แผนการจัดเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา เรื่อง ภัยธรรมชาติ จำนวน 6 แผน แผนละ 1 คาบ เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ประกอบด้วยสาระการเรียนรู้ ได้แก่ สาเหตุ ผลกระทบ และการป้องกันตนเองจากภัยธรรมชาติ ลักษณะของภัยธรรมชาติและการป้องกันภัยธรรมชาติแต่ละประเภท การจัดการความเสี่ยงจากเหตุการณ์ภัยธรรมชาติ กิจกรรมสถานการณ์จำลองเหตุการณ์ภัยธรรมชาติ ทักษะการตัดสินใจและทักษะแก้ปัญหาในเหตุการณ์ภัยธรรมชาติ ค่าดัชนีความสอดคล้องรวม เท่ากับ 0.90 โดยแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.88–0.96

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดทักษะการตัดสินใจ และแบบวัดทักษะการปัญหา ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

2.1 แบบวัดทักษะการตัดสินใจ มีลักษณะเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ เกณฑ์การให้คะแนน คือ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิด ไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือก ได้ 0 คะแนน ค่าดัชนีความสอดคล้องรวม เท่ากับ 0.84 โดยค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป 15 ข้อ ส่วนอีก 5 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่า 0.50 ซึ่งผู้วิจัยตัดข้อนั้นทิ้งไป ความเที่ยงของแบบวัดทักษะการตัดสินใจ เท่ากับ 0.92 ค่าความยากง่าย เท่ากับ 0.59 และค่าอำนาจจำแนก อยู่ในระหว่าง 0.20–1.00 ทั้ง 15 ข้อ

2.2 แบบวัดทักษะการแก้ปัญหา มีลักษณะเป็นแบบอัตนัย จำนวน 5 สถานการณ์ ให้นักเรียนวิเคราะห์ความน่าจะเป็นว่าจะเกิดเหตุการณ์ใดขึ้นต่อจากนี้ นักเรียนต้องระบุชื่อเหตุการณ์และทางเลือกในที่จะนำไปตัดสินใจและแก้ไขปัญหาจากสถานการณ์นั้น หากตอบถูกต้องตามประเด็นมากที่สุดได้ 3 คะแนน ตอบได้ถูกต้องอย่างน้อย 1 ประเด็นได้ 2 คะแนน ตอบได้ตรงประเด็นน้อยที่สุดได้ 1 คะแนน ค่าดัชนีความสอดคล้องรวม เท่ากับ 0.96 และได้ค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อ เท่ากับ 0.96 ทุกข้อ ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.84

การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนและหลัง

การทดลอง ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์หาค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนการตัดสินใจและการแก้ปัญหาโดยการทดสอบค่าที (t -test)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการตัดสินใจและการแก้ปัญหา ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผลการวิจัย พบว่า หลังทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนของกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยก่อนทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนน เท่ากับ 8.13 คะแนน หลังทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนน เท่ากับ 12.86 คะแนน ส่วนค่าเฉลี่ยคะแนนของกลุ่มควบคุมหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยก่อนทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนน เท่ากับ 8.37 คะแนน หลังทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนน เท่ากับ 8.63 คะแนน (ตาราง 1)

ตาราง 1

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะการตัดสินใจ เรื่อง ภัยธรรมชาติ ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ทักษะ การตัดสินใจ	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		t	p
	(n = 30)		(n = 30)			
	M	SD	M	SD		
กลุ่มทดลอง	8.13	1.65	12.86	1.76	-13.83*	.00*
กลุ่มควบคุม	8.37	1.79	8.63	1.85	-9.84	.33

หมายเหตุ: * $p < .05$

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการตัดสินใจและทักษะการแก้ปัญหาหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

ผลการวิจัย พบว่า หลังการทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการตัดสินใจของกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนน

เท่ากับ 12.87 คะแนน กลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยคะแนน เท่ากับ 8.63 คะแนน และหลังการทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการแก้ปัญหาของกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนน เท่ากับ 13.43 คะแนน กลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยคะแนน เท่ากับ 8.90 คะแนน (ตาราง 2)

ตาราง 2

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะการตัดสินใจ หลังการทดลอง เรื่อง ภัยธรรมชาติระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

แบบวัด	ก่อนทดลอง (n = 30)		หลังทดลอง (n = 30)		t	p
	M	SD	M	SD		
ทักษะการตัดสินใจ	12.87	1.76	8.63	1.85	9.07*	.00
ทักษะการแก้ปัญหา	13.43	1.10	8.90	2.07	10.57*	.00

หมายเหตุ: * $p < .05$

อภิปรายผล

ผู้วิจัยพบว่า วิธีการสอนโดยใช้กรณีศึกษาเป็นวิธีการสอนที่สามารถพัฒนาทักษะการตัดสินใจและทักษะการแก้ปัญหาเรื่องภัยพิบัติ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้สูงขึ้นได้ ผลการวิจัย พบว่า หลังการทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการตัดสินใจและทักษะการแก้ปัญหาของกลุ่มทดลอง สูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัย อภิปรายผลแต่ละทักษะ ดังนี้

1. ทักษะการตัดสินใจ การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ชี้นำ 2) ชี้นำเสนอกรณีศึกษา 3) ชี้นำวิเคราะห์เหตุการณ์ 4) ชี้นำสรุป และ 5) ชี้นำประเมินผล ส่งผลต่อทักษะการตัดสินใจของนักเรียน เนื่องจากภัยธรรมชาติเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิดและเป็นเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อให้เกิดความเสียหายอย่างมหาศาล นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการทั้ง 5 ขั้นตอน เพื่อเตรียมพร้อมเผชิญกับเหตุการณ์ ทั้งยังสามารถตัดสินใจเรื่องแนวทางที่ถูกต้องได้ ได้แก่ 1) ชี้นำ ผู้วิจัยได้

ใช้กระบวนการตั้งคำถาม เปิดชมคลิปเหตุการณ์ภัยธรรมชาติเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์และเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ที่สามารถเกิดขึ้น นักเรียนได้ฝึกการวิเคราะห์สถานการณ์และฝึกทักษะการตัดสินใจจากเหตุการณ์ดังกล่าว นอกจากนี้ ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกทักษะการตัดสินใจโดยทำกิจกรรมเลือกสิ่งของ 1 ชิ้น พร้อมทั้งให้เหตุผลว่า เพราะเหตุใดจึงเลือกของสิ่งนี้ และสามารถใช้สิ่งของนั้นให้มีประโยชน์มากที่สุดได้อย่างไร เมื่อต้องเผชิญกับเหตุการณ์ภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้น 2) ชั้นเสนอนิเทศศึกษา ผู้วิจัยเสนอตัวอย่างภัยธรรมชาติที่เคยเกิดขึ้นในประเทศไทย ให้นักเรียนสังเกตและเรียนรู้ลักษณะของภัยธรรมชาติแต่ละประเภท เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการป้องกันตนเองจากภัยธรรมชาติในระยะก่อนเกิดภัย ระยะระหว่างเกิดภัย และระยะหลังเกิดภัยผ่านการอภิปรายกลุ่มร่วมกัน ในขั้นตอนนี้ เมื่อนักเรียนได้เรียนรู้ นักเรียนได้วิเคราะห์เหตุการณ์ภัยธรรมชาติทั้ง 5 เหตุการณ์ คือ อุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย แผ่นดินไหว และคลื่นยักษ์สึนามิ เพื่อเชื่อมโยงไปสู่ขั้นวิเคราะห์เหตุการณ์ 3) ขั้นวิเคราะห์เหตุการณ์ ผู้วิจัยให้นักเรียนวิเคราะห์ว่า สาเหตุของภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นจากชั้นเสนอนิเทศศึกษา เมื่อเหตุการณ์เกิดขึ้นแล้ว ส่งผลกระทบต่อตัวนักเรียนหรือครอบครัวของนักเรียนอย่างไร และนักเรียนต้องปฏิบัติตนอย่างไรเพื่อให้ตนเองรอดพ้นจากเหตุการณ์ นักเรียนตัดสินใจเลือกทางที่ปลอดภัยที่สุด โดยนักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมวิเคราะห์สิ่งของที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในการเผชิญน้ำท่วม ส่งผลให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นและมีความกล้าตัดสินใจมากขึ้น 4) ชั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้จากการทำกิจกรรม ผ่านกระบวนการนำเสนอหน้าชั้นเรียนเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นของตนเอง และให้นักเรียนในชั้นเรียนสามารถสอบถามเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยไม่มีคำตอบใดที่ถูกต้องที่สุด แต่เป็นการนำเสนอหนทางในการนำไปสู่การตัดสินใจในการแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ ในขั้นตอนนี้ นักเรียนยังได้ฝึกทักษะการทำงานร่วมกันอีกด้วย 5) ชั้นประเมินผล ชั้นประเมินผลเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา ผู้วิจัยให้นักเรียนเรียนรู้จากการทำกิจกรรม ได้แก่ ประเมินความเสี่ยงจากเหตุการณ์พายุพัดมีความรุนแรง คาดการณ์ผลที่จะเกิดขึ้น นักเรียนได้วิเคราะห์เหตุการณ์และประเมินความเสี่ยงและฝึกทักษะการตัดสินใจเลือกทางที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุด ซึ่งผู้วิจัยคอยให้คำแนะนำและอธิบายนักเรียนว่า ไม่มีวิธีใดที่ดีที่สุด นักเรียนต้องวิเคราะห์เหตุการณ์และจัดการความเสี่ยงนั้นให้ส่งผลกระทบต่อตนเองและคนรอบข้างให้น้อยที่สุด

กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาทั้ง 5 ขั้นตอน ส่งผลให้ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการตัดสินใจสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้อง มกราพันธุ์ จุฑารส (2551) ที่ได้กล่าวว่า การสอนโดยใช้กรณีศึกษามีได้มุ่งเฉพาะคำตอบใดคำตอบหนึ่ง แต่ต้องการให้ผู้เรียนเห็นคำตอบและเหตุผลที่หลากหลายอันจะนำมาซึ่งการตัดสินใจที่รอบคอบยิ่งขึ้น เพื่อเป้าหมายสุดท้าย คือ การคิดเป็นและคิดดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชนาถ ชุกกลิ่น (2552) ที่พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยกรณีศึกษาโดยใช้กิจกรรมการอภิปรายที่ต่างกัน มีคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณก่อนเรียนและหลังเรียนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรุตม์ อินทฤทธิ์ (2558) ที่พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับการเรียนการสอนสังคมศึกษาโดยใช้วิธีกรณีศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ มีมโนทัศน์ประชาธิปไตยและความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การแก้ปัญหา การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาเป็นการจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนได้เรียนรู้จากเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นจริง โดยครูเป็นผู้ให้คำแนะนำในการดำเนินกิจกรรมและชี้แนะหลังจากการทำกิจกรรม ส่งผลให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออก และสามารถเสนอแนะคำตอบได้มากขึ้น นอกจากนี้ นักเรียนยังมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนมากขึ้น เห็นได้ชัดจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ชี้หน้า ผู้วิจัยกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียนโดยให้นักเรียนชมคลิปเหตุการณ์ภัยธรรมชาติ 5 เหตุการณ์ และถามคำถามเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการคิด ครูใช้คำถามปลายเปิดเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการอภิปรายร่วมกัน นักเรียนมีส่วนร่วมในการตอบคำถามและมีความกระตือรือร้นในการเรียน และมีการยกมือถามคำถามในเหตุการณ์ที่สงสัยขึ้นการเสนอกรณีศึกษา ผู้วิจัยใช้รูปภาพเหตุการณ์ภัยธรรมชาติและแผ่นความรู้เรื่องภัยธรรมชาติแต่ละประเภท หลังจากนั้น นักเรียนจะได้รับใบงานเพื่อฝึกการวิเคราะห์แก้ปัญหาในการป้องกันตนเองจากเหตุการณ์ภัยธรรมชาติในแต่ละประเภท ชั้นวิเคราะห์เหตุการณ์ ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงแสดงบทบาทจากสถานการณ์จำลอง ในกิจกรรมนี้เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ นักเรียนได้ฝึกการวิเคราะห์เหตุการณ์ที่ได้รับมอบหมายวิเคราะห์ทางเลือกในการตัดสินใจที่จะสามารถการแก้ปัญหาภัยธรรมชาติได้ในเบื้องต้น ชั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปกิจกรรมโดยให้นักเรียนช่วยกันนำเสนอวิธีการตัดสินใจและการแก้ปัญหาในเหตุการณ์ภัยธรรมชาติทั้ง 5 เหตุการณ์ ผ่านการอภิปรายกลุ่ม และทำการสุ่มนักเรียนออก

มานำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยให้นักเรียนในชั้นเรียนได้ซักถามถึงข้อดีและข้อเสียของทางเลือกที่นำมาตัดสินใจและแก้ปัญหา นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ฝึกการวางแผน ฝึกการแก้ปัญหาจากเหตุการณ์ภัยธรรมชาติ ชั้นประเมินผล การประเมินผลในการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา การประเมินผลงาน การประเมินทักษะการตัดสินใจและทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียนจากสถานการณ์สมมติ กิจกรรมนี้เน้นการเคลื่อนไหวทำให้นักเรียนสนุกสนานและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน รวมทั้งได้ฝึกการวางแผนในการเอาตัวรอดจากเหตุการณ์ภัยธรรมชาติ

ผลการวิจัย สอดคล้องกับ นัฏกัญญา เจริญเกียรติบรร (2547) ที่ได้กล่าวว่าการแก้ปัญหา หมายถึง สถานการณ์ที่หรือคำถามที่ผู้แก้ปัญหามองต้องค้นคว้าหาวิธีการมาแก้ปัญหา เพื่อให้ได้คำตอบโดยไม่มีระเบียบวิธีการในการแก้ปัญหาไว้อย่างชัดเจน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิธีการใช้ความรู้ประสบการณ์และการตัดสินใจของผู้แก้ปัญหอย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับ สิทธิชัย ชมพูพาทย์ (2554) ที่กล่าวว่า การแก้ปัญหาคือความสามารถในการเปลี่ยนด้านลบให้เป็นด้านบวก เป็นการใช้สมองในการคิด เรียนรู้ และยังเป็นการลดความเยี่ยงเบน ของปัญหาให้เป็นวัตถุประสงค์ และลดความเยี่ยงเบนของสาเหตุให้เป็นเป้าหมาย โดยประกอบด้วยกิจกรรมหลายอย่างต่อเนื่องกัน ผู้แก้ปัญหามองต้องพยายามปรับปรุงตัวเองและสิ่งแวดล้อมให้ผสมกลมกลืนกลับเข้าสู่สภาวะสมดุลหรือสภาวะที่เราคาดหวังเพื่อให้สามารถบรรลุถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนันชา ศุภธรรมวิทย์ (2556) ที่พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์หลังเรียนของตัวอย่างสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา บรรลือศักดิ์ (2558) ที่พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะชีวิตด้านการตัดสินใจและการแก้ปัญหาเรื่องเพศ โดยใช้รูปแบบข้อมูล แรงจูงใจ และทักษะเชิงพฤติกรรมสูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

1.1 เนื่องจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้มีการจัดการเรียนรู้ในวิชาสุขศึกษา มีเวลา 1 คาบเรียน/สัปดาห์ ดังนั้นการจัด

การเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาจะสามารถส่งผลให้นักเรียนมีทักษะการตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ ต้องใช้ระยะเวลาอย่างน้อย 6 สัปดาห์ เมื่อวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา สามารถแบ่งได้ 5 ขั้นตอน คือ 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน 2) เสนอกรณีศึกษา 3) ชีววิเคราะห์เหตุการณ์ 4) ชี้นำสรุป และ 5) ชี้นำประเมินผล โดยใน 6 สัปดาห์นี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สาระการเรียนรู้สุขศึกษา ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยแบ่งเนื้อหาได้ดังนี้ สัปดาห์ที่ 1 สาเหตุ ผลกระทบ การป้องกันตนเองจากภัยธรรมชาติ สัปดาห์ที่ 2 ลักษณะและการป้องกันตนเองจากภัยธรรมชาติ สัปดาห์ที่ 3 การจัดการความเสี่ยงจากเหตุการณ์ภัยธรรมชาติ สัปดาห์ที่ 4 การเผชิญภัยธรรมชาติ สัปดาห์ที่ 5 กิจกรรมบทบาทสมมติเหตุการณ์ภัยธรรมชาติ และสัปดาห์ที่ 6 ทักษะการตัดสินใจ และแก้ปัญหาในเหตุการณ์ภัยธรรมชาติ

1.2 ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา ผู้สอนจะมีการอธิบายเนื้อหาที่เป็นความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภัยธรรมชาติ และจะใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการคิดวิเคราะห์และให้ร่วมกันแสดงความคิดเห็น นอกจากนี้ผู้สอนจะใช้กิจกรรมเป็นสื่อที่จะนำพานักเรียนไปสู่การมีทักษะการตัดสินใจและแก้ปัญหา เช่น กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ หรือ กิจกรรมการเลือกสิ่งของจำเป็นในการเผชิญภัยธรรมชาติ นักเรียนจะได้เรียนรู้อย่างสนุกสนาน เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจและสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียน

1.3 กิจกรรมที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีความแปลกใหม่ เนื่องจากบางกิจกรรมนักเรียนยังไม่เคยได้ปฏิบัติ ส่งผลให้นักเรียนมีความตื่นตัว และให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมดีมาก เช่น กิจกรรม “สีนามิมาแล้ว” เป็นกิจกรรมที่นักเรียนให้ความสนใจมาก เพราะนักเรียนได้มีการเคลื่อนไหวและได้เรียนรู้นอกห้องเรียน หรือ การวิเคราะห์เหตุการณ์จากคลิปภัยธรรมชาติ นักเรียนมีความตื่นตัวและมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น

1.4 ผู้สอนควรมีการจัดทำบอร์ดความรู้ เรื่อง ภัยธรรมชาติ หรือ มีการจัดประกวดภาพวาดภัยธรรมชาติเพื่อให้นักเรียนมีความตระหนักและเพื่อส่งเสริมการตัดสินใจและการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นในอนาคตได้

1.5 จำนวนกิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ภัยธรรมชาติ ควรจัดให้มีความเหมาะสมกับเวลา 50 นาที เช่น ชี้นำควรใช้เวลา 5 นาที ชี้นำเสนอกรณีศึกษาควรใช้เวลา 5-10 นาที ชี้นำวิเคราะห์เหตุการณ์ ควรใช้เวลา 15-20 นาที ชี้นำสรุปควรใช้เวลา 5-10 นาที และชี้นำประเมินผลควรใช้เวลา 5 นาที เพื่อให้มีความกระชับ และเป็นการควบคุมเวลาให้

ทันภายในเวลา 50 นาที

1.6 กิจกรรมที่ช่วยเพิ่มทักษะการตัดสินใจและการแก้ปัญหาต้องเป็นกิจกรรมที่ทำทลายความสามารถของนักเรียน เป็นกิจกรรมที่มีการเคลื่อนไหว หรือกิจกรรมได้ใช้กระบวนการคิดให้ได้มากที่สุด และควรมีการลงสำรวจพื้นที่ที่เคยเกิดเหตุการณ์จริง ๆ เพื่อเป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่ไม่มีในบทเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำการศึกษาผลของการใช้กรณีศึกษาที่มีต่อทักษะในด้านอื่น ๆ ประกอบด้วย เช่น ทักษะด้านการปฏิบัติ ทักษะด้านการคิดอย่างสร้างสรรค์ และศึกษาการใช้กรณีศึกษากับผู้เรียนในระดับชั้นอื่น เช่น ระดับชั้นมัธยมศึกษา ระดับอุดมศึกษา

รายการอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ เขียวยิ่ง. (2534). *การสอนและการฝึกอบรมทางการบริหารโดยวิธีกรณีศึกษา*. โอเดียนสโตร์.
- จินตนา บรรลือศักดิ์. (2558). การจัดการเรียนรู้เพศศึกษาใช้รูปแบบข้อมูล แรงจูงใจและทักษะเชิงพฤติกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตด้านการตัดสินใจและโดยแก้ปัญหาเรื่องเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม. *วารสารครุศาสตร์*, 44(2), 33-56.
- จินตนา สรายุทธพิทักษ์. (2558). *โปรแกรมสุขภาพในโรงเรียน*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2551). *14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ* (พิมพ์ครั้งที่ 8). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นุชนาด ชุกกลิ่น. (2552). ผลของการใช้กิจกรรมการอภิปรายแบบผสมผสานและกระดานสนทนาในการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาที่มีต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR). <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/16523>
- นัทกัญญา เจริญเกียรติบรร. (2547). *การศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่องฟังก์ชัน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ* [สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Sec_Ed/Natkanya_J.pdf

- ผู้จัดการออนไลน์. (2559, 25 สิงหาคม). แผ่นดินไหว 6.8 ในพม่าทำเจดีย์พุกามเสียหายเกือบ 200 องค์ คนตาย 3 สะเทือนไกลถึงไทย-อินเดีย-บังกลาเทศ. MGR Online. <https://mgronline.com/indochina/detail/9590000084952>
- พีรพงศ์ ดาราไทย. (2542). ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการตัดสินใจของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนสายสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 12 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2557, 12 กุมภาพันธ์). มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา. ใน ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ (ประธาน), การรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรทางการศึกษา เพื่อการประกอบวิชาชีพ. การประชุมสัมมนา จัดโดยคุรุสภา, โรงแรมเดอะทวินทาวเออร์, กรุงเทพมหานคร.
- มกราพันธุ์ จุฑะรสก. (2551). การคิดอย่างเป็นระบบ : การประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 2). โครงการสวัสดิการวิชาการ สถาบันพระบรมราชชนก.
- เรณูรัชต์ ประสิทธิเกตุ. (2554). จัดการเรียนรู้อย่างไรให้คิดเป็น. วารสารศรีนครินทร์ทวารวิโรฒวิจัยและพัฒนา, 3(5), 1-7.
- วรพัฒน์ ทิวถนอม. (2557). ลักษณะและสภาพอากาศภูมิอากาศ : การให้เยาวชนมีส่วนร่วม. วารสารอุตุนิยมวิทยา, 14(1), 3-5.
- วรุตม์ อินทฤทธิ์. (2558). ผลของการเรียนการสอนสังคมศึกษาโดยใช้วิธีการศึกษาที่มีต่อ มโนทัศน์ประชาธิปไตยและความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR). <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/50587>
- สิทธิชัย ชมพูพาทย์. (2554). การพัฒนาพฤติกรรมการเรียนการสอนเพื่อการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของครูและนักเรียนในโรงเรียนส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการเชิงวิพากษ์ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. <http://ir.swu.ac.th/xmlui/handle/123456789/1341>

สุกัญญา ศรีสาคร. (2547). การพัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแก้ปัญหาอนาคต
[วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. หอสมุดวังท่าพระ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัย
ศิลปากร. [http://www.thapra.lib.su.ac.th/objects/thesis/fulltext/snamcn/
Sukanya_Srisacorn/Fulltext.pdf](http://www.thapra.lib.su.ac.th/objects/thesis/fulltext/snamcn/Sukanya_Srisacorn/Fulltext.pdf)

สุนัชชา ศุภธรรมวิทย์. (2556). การพัฒนารูปแบบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแท็บเล็ตตาม
หลักการเรียนรู้ โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่าง
สร้างสรรค์ของนักเรียนประถมศึกษา [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต].
Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR). [http://cuir.car.
chula.ac.th/handle/123456789/43169](http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/43169)